

С. В.

Житє і твори Івана Франка.

Сорок літ згорою, як Франко почав працювати над народом. Часи не такі були як тепер. Нарід був убогий, темний і понижуваний. Несене сьвітла, науки між хлопів та робітників називало ся бунтом. Тодішній стан ось як описує Франко:

На підгірю села невеселі...

Хліб і страва тут найстарша справа,
Ціль всіх змагань, замислів, турботи,
Мов родивсь сей лиш люд для роботи,
А на хліб вся праця йде кровава.

Ліжко ґазди — пять дощок незбитих,
Сніп соломи і верета зрібна.
Тепла піч для дітий неvkритих,
А для старших постіль непотрібна...

На стіні розвішані довкола
Деревляні, давні богомази:
Страшний суд, Варвара і Микола,
Чорні вже від диму, мов від мази.

Тільки й всього християнства в хаті,
Але є й письменства в ній познаки:
Там під сволоком, завитий в шматі
Лист небесний — писаний Бог зна ким,

Йосифінський патент панщизняний,
Прадідівський квіт на трийцять буків,
Діда скарга за ґрунтець забраний,
Батьків акт ліцитаційний драний —
Ось весь спадок, що лишивсь для внуків.

Що нині нарід більше просьвічений, мудрійший й не так боязливий заслуга в тім велика Івана Франка. Він стало перебував й працював в Галичині, а головно у Львові. Ту видавав книжки для народу і газети. Їздив по селах, скликав віча й ніс сьвітло науки між убогий нарід.